

Retningslinjer og prioriteringer, Stjørdal kommune 2025

Tilskudd til tiltak i beiteområder

Utmarksbeiting foregår i stor grad i regi av beitelag som organiserer flere beitebrukere innenfor et definert utmarksbeiteområde. Tilskudd til tiltak i beiteområder skal bidra til god beitebruk gjennom infrastruktur i beiteområdene. Formålet med tilskuddet er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

Tilskudd kan gis til lag eller foreninger (beitelag, grunneierlag, radiobjellelag) som er registrert i enhetsregisteret, som driver næringsmessig beitedrift og som iverksetter investeringstiltak (faste installasjoner og annet utstyr knyttet til beitebruk i utmark) og /eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekter i beiteområder. Der naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid, kan tilskudd også gis til enkelt-brukere utenfor beitelag. Tilskudd til innkjøp av elektronisk gjerde (Nofence) kan også gis til enkeltbrukere.

Tilskudd til investeringstiltak knytta til utmarksbeitene

Forskrift om tiltak i beiteområder med tilhørende kommentarer til regelverket av 10.12.2020 åpner for at det kan gis tilskudd til (lista er ikke uttømmende):

- Sperregjerder: Et sperregjerde skal hindre beitedyr i å komme ut av beiteområdet. Sperregjerder kan også tjene til å avgrense beiteområdet mot vei, jernbane, tettbebyggelse og sammenhengende jordbruksområder. Rene inngjerdingar av beitedyr i utmark faller ikke inn under definisjonen av sperregjerde, og tilskudd gis normalt ikke til dette.
- Ferister: Ferister bør være av godkjent fabrikat eller bygd etter standardtegninger.
- Bruer: Det kan gis tilskudd til bruer som er dimensjonert for føring av beitedyr. Dersom bruene er kraftigere dimensjonert kan kostnadsoverslag eller tilskuddsandel reduseres tilsvarende.
- Gjeterhytter: Kostnadsoverslag for gjeterhytter kan omfatte hytter på inntil 20 m² med kvadratmeterpris som tilsvarer gjennomsnittlig kostnad for hytter av enkel standard i det aktuelle området.
- Sanke- og skilleanlegg
- Anlegg/rydding/ utbedring av drifteveier
- Saltsteinsautomater
- Transportprammer
- Elektronisk overvåkingsutstyr (radiobjeller, lammenoder, merkesavlesere, Findmysheep mv.)
- Elektronisk gjerde (f.eks. Nofence)

Tilskudd til planleggings- og tilretteleggingstiltak

Ifølge forskrift og rundskriv kan det også gis tilskudd til planleggings- og tilretteleggingstiltak som retter seg mot organisering og tilrettelegging av utmarksbeitene for god og effektiv beitebruk. Dette kan bl.a. omfatte:

- Planlegging og prosjektering av faste installasjoner
- Ny organisering av beitelag og utmarksbeiteområder
- Prosjektretta arbeid for stimulering til økt beitebruk og rasjonell utnyttelse av beitene
- Tidsbegrenset utprøving av nytt utstyr som kan bidra til effektiv og god beitebruk
- Utarbeidelse av planer (beitebruksplan, tiltaksplan, beredskapsplan mv.) for utmarksbeite
- Vegetasjonskartlegging

Prioriterte tiltak i Stjørdal kommune 2024

1. Sperregjerder og sanke-/skilleanlegg.
2. Investering i teknologi som fremmer bruk av utmark til beite (f.eks. «elektronisk gjerde» eller drone). Det vil ikke bli gitt tilskudd til innkjøp av radiobjeller. Dersom det er behov for slike, henvises det til Nord-Trøndelag Radiobjellelag, som har bjeller til utleie og som har fått en egen tildeling av midler fra Statsforvalteren.
3. Planleggings- og tilretteleggingstiltak vil bli prioritert dersom det er midler til gode etter søknadsfristen.

Generelle prioriteringer av tilskudd til tiltak i beiteområder i Stjørdal kommune

- Generelt vil søknader fra beitelag om fellestiltak i beiteområder bli prioritert, framfor søknader fra enkeltbrukere som ikke driver organisert beitebruk.
- Det kan gis tilskudd med inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag til sperregjerder og sanke-/skilleanlegg. Samme sats gjelder for tilskudd til planleggings- og tilretteleggingstiltak.
- For elektronisk overvåkingsutstyr kan det i utgangspunktet gis tilskudd på inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag, for inntil 50 % av dyretallet i besetningen.
 - For elektronisk gjerde (f.eks. Nofence) er følgende avgrensning gjort for å fordele tilskuddspotten på flere søkere med beitedyr:
 - For storfe kan det gis tilskudd på 2.000 kr per klave, avgrensa til fem klaver per bruker. For klaver ut over de første fem, kan det gis inntil 1.000 kr i tilskudd per klave.
 - For geit/sau kan det gis tilskudd på 1.000 kr per klave, avgrensa til fem klaver per bruker. For klaver ut over de første fem, kan det gis inntil 640 kr i tilskudd per klave
 - Ladere og ekstra batteri gir ikke grunnlag for tilskudd. Avgrensninga gjelder dersom det totale søknadsbeløpet overstiger tilskuddspotten.
 - For tilskudd til elektronisk gjerde vil deltagere i beitelag bli prioritert, dersom det ligger til rette for deltagelse i beitelag.
 - Besetninger med storfe og geit vil bli prioritert framfor besetninger med sau.
 - Søkere som ikke har mottatt tilskudd til elektronisk gjerde fra denne ordninga tidligere, vil bli prioritert.
- For alle søknader der søker har mulighet til å søke samfinansiering av tiltaket fra andre midler, kan det fastsettes lavere tilskuddssats.
- Hvis søknadsomfanget blir større enn rammen for tilskudd, kan søknader om tilskudd avslås med henvisning til knapphet på midler, eller alternativt utsettes til neste år.

Krav til vedlegg og vilkår til søknadene

- Kostnadsoverslag, finansieringsplan og prosjektplan o.l.
- Ved søknad om tilskudd til faste installasjoner som sperregjerder og sankeanlegg, må det foreligge skriftlig avtale med grunneier på minimum 10 år. Avtaler legges ved søknaden. Kommunen anbefaler å ta utgangspunkt i avtalemaler utarbeidet av Norsk Sau og Geit. Disse kan forenkles og tilpasses lokale behov. Ansvar for vedlikehold og fjerning av anlegg etter bruk bør framgå av avtalen.
- For eget arbeid godkjennes en maksimalsats på kr 350 kr/t. Ved bruk av egne maskiner godkjennes inntil 650 kr/t.
- Faste installasjoner kan ikke omsøkes på nytt før det har gått minst 15 år.
- Tiltak i beiteområder som også har betydning for reindriftsinteressene må avklares med reindriftsnæringa før innsending av søknad.

Retningslinjene er utforma i samsvar med «*Forskrift om tiltak i beiteområder*» og i henhold til Landbruksdirektoratets kommentarer til regelverket av 10.12.2020

Søknadsfrist

Søknadsfrist for tilskudd til tiltak i beiteområder i Stjørdal kommune er **15. mars.**

Søknaden skal innen fristen leveres til kommunen via AGROS/Altinn. Det kan også søkes på papirskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet. Kommunen skal gjøre vedtak i saken innen 1.juni.